Statenvoorstel

Provinciale Staten
26 januari 2021

Agendapunt

Lelystad
26 oktober 2021

Registratienummer
2854952

Afdeling/Bureau
CZ

Portefeuillehouder
Smelik, C.W.

Routing

Commissie Economie, Mobiliteit en Samenleving:
17 november 2021
12 januari 2022

Onderwerp
Startnotitie Bestuurlijke Vernieuwing en participatie(verordening)

Gedeputeerde Staten stellen voor

1. Beslispunten

1. Kennis te nemen van de Startnotitie bestuurlijke vernieuwing / onderdeel participatie(verordening)

2. Het plan van aanpak vast te stellen zoals in bijgaande Startnotitie (nr. 2852982) is uiteengezet, bestaande uit:

   a. Gesprekken met Statenleden in de Statencommissie over participatie en democratie;
   b. gesprekken tussen inwoners, stakeholders, PS, GS en ambtenaren;
   c. tussenstap: een internetconsultatie bij de samenleving over de mogelijke bouwstenen van een participatieverordening;
   d. beeldvormend spreken over dilemma's rond de ontwerpverordening;
   e. BOB-procedure over de ontwerpverordening;
   f. inspraak, bestaande uit terinzagelegging stukken gedurende 6 weken en gelegenheid voor een ieder om in die periode een zienswijze in te dienen;
   g. op basis van de antwoordnota vaststellen van de definitieve participatieverordening.

3. De 1e wijziging van de Programmabegroting 2022 vast te stellen, inhoudende dat uit de Brede Bestemmingsreserve voor de jaren 2022 en 2023 (€ 200.000 per jaar) wordt toegevoegd aan het Programma 7.1 Vernieuwend Bestuur.

2. Doelstelling programmabegroting

Dit onderwerp komt voort uit de doelstellingen die zijn verwoord in Programmaonderdeel 7.1 Bestuur:

"Bestuurlijke vernieuwing
Eén van de accenten van deze PS is de beoogde verbetering van de relatie tussen de inwoners en de provinciale overheid. De rol van volksvertegenwoordiger en de betrokkenheid van de Flevolander zullen deze periode meer aandacht krijgen dan tot nu toe. De intentie is dan ook om langs verschillende lijnen vormen van bestuurlijke vernieuwing in te zetten. En dat gaat verder dan alleen het bieden van de gebruikelijke inspraak. Het houdt in dat in een vroegtijdig stadium, bijvoorbeeld in het voorbereidingsproces op besluitvorming ruimte wordt gevonden om initiatieven, alternatieven en belangen naar voren te brengen."

...

"Bestuursstijl
Bij de vorming van de nieuwe coalitie hebben we als opdracht meegekregen ons in te zetten voor bestuurlijke vernieuwing, participatie aan het openbaar bestuur vanuit de samenleving en het voorkomen en verminderen van belemmerende regelgeving. In het Coalitieakkoord 2019 - 2023 staan veel inhoudelijke ambities om de samenleving van Flevoland toekomst te bieden: wat willen we bereiken? Daarnaast beschrijft het akkoord uitvoerig hoe we denken onze resultaten te bereiken. Met een bestuursstijl die past bij de opgaven van dit gebied: open en constructief,

Statenvoorstel

in dialoog, met inbreng vanuit de praktijk en de samenleving, met onze partners, vanuit vertrouwen. De crises van het afgelopen jaar hebben daarin bestuurlijk niet tot wijzigingen geleid. Wel zullen de beoogde resultaten worden bezien door de huidige inzichten en deze herstelfase van corona."

3. Eerdere behandeling
   - In de perspectievenbrief 2020-2024 (door PS behandeld op 24 juni 2020) is Bestuurlijke vernieuwing voorgedragen als één van de thema's voor de door PS gewenste strategische agenda.
   - Zowel bestuurlijke vernieuwing als participatie zijn onderdeel van gesprek geweest in de beeldvormende commissie EMS van 7 oktober 2020.
   - De Quick Scan Provinciale Democratie (QSPD) is uitgezet onder vier respondentengroepen, namelijk inwoners, Provinciale Statenleden, Gedeputeerde Statenleden en ambtenaren. Naar aanleiding van de door de begeleidingsgroep opgestelde verbeteragenda zal de provincie respondenten en andere belangstellenden (inclusief stakeholders en gebiedspartners) uitnodigen om verder te praten over bestuurlijke vernieuwing en de onderwerpen uit de verbeteragenda. Hier is over gecommuniceerd in een mededeling aan PS van 7 oktober 2021.

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling
   1. PS stellen kaders voor het thema bestuurlijke vernieuwing; deze hoofdlijnen en de nadere uitwerking daarvan zijn verwoord in een Startnotitie bestuurlijke vernieuwing / onderdeel participatie(verordening). Deze Startnotitie wordt volgens de afspraken met de Staten ter vaststelling voorgelegd.

   2. PS zijn bevoegd een verordening vast te stellen. In dit geval wordt in het kader van bestuurlijke vernieuwing voorstellen gedaan om participatie vast te leggen in een verordening. De Staten bepalen, aan de hand van de bijgaande startnotitie zoals hiervoor is uiteengezet, het plan van aanpak.

   3. PS zijn bevoegd om te besluiten over de voorgestelde onttrekking uit de Brede Bestemmingsreserve. Voorgesteld wordt om in te stemmen met een onttrekking van € 0,2 mln. in 2022 en 2023 overeenkomst bijgevoegde 1e begrotingswijziging. Deze middelen worden vanuit de Brede Bestemmingsreserve beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het Plan van Aanpak zoals dat in de Startnotitie Bestuurlijke Vernieuwing is uitgewerkt en worden toegevoegd aan het Programma 7.1 Vernieuwend Bestuur.

5. Verdere behandeling PS
   Zie de stappen onder beslispunt 2.

6. Korte toelichting op voorstel

   1.1 In bijgevoegde Startnotitie (nr. 2852982) is het speelveld en reikwijdte van bestuurlijke vernieuwing in kaart gebracht, onderverdeeld in de relatie met de samenleving, de relatie met medeoverheden en de relatie PS-GS. In het bijzonder wordt daarbij ingegaan op het onderdeel participatie(verordening).

   2.1 Om te komen tot een participatieverordening zal een interactief proces worden doorlopen. Het proces om te komen tot deze verordening en de lessen die we hieruit trekken, zijn minstens zo belangrijk en waardevol als de uiteindelijk vast te stellen participatieverordening.

   3.1 Voor het thema Bestuurlijke Vernieuwing zijn voor 2022 en 2023 middelen (€200.000 per jaar) gereserveerd bij de Perspectiefnota 2022-2025. Deze middelen zijn opgenomen in de

Statenvoorstel

Brede Bestemmingsreserve. Op basis van deze Startnotitie Bestuurlijke vernieuwing en participatie wordt voorgesteld deze middelen beschikbaar te stellen en toe te voegen aan het Programma Vernieuwend Bestuur. Voor deze onttrekking uit de bestemmingsreserve is een begrotingswijziging nodig.

Deze middelen worden ingezet in het interactieve proces om te komen tot een participatieverordening en voor de realisatie van de overige doelen van het programma Bestuurlijke Vernieuwing. Te denken valt aan de organisatie van (gespreks)bijeenkomsten, bekendmakingen in lokale media, de ontwikkeling van nieuwe (digitale) participatietools, inhuur van externe expertise, data-analyses en pilots rond de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid bij andere onderwerpen, die bijdragen aan vernieuwend bestuur, door de betrokkenheid van de samenleving te vergroten.

7. Beoogd effect

Doel Bestuurlijke vernieuwing
We hebben als provincie een verantwoordelijkheid om inwoners te horen en te betrekken. Daarbij is het doel om als één overheid, in nauwe samenwerking met de omgeving, beleid te maken en uit te voeren dat effectief, inclusief en uitlegbaar is. Daarnaast spannen wij ons in om, bij complexe maatschappelijke uitdagingen, vanuit ieders verantwoordelijkheid, op een passende manier te ondersteunen en oplossingen te (helpen) ontwikkelen.

Beginnen met Participatie(verordening); samen leren met en van elkaar!
We kunnen en willen het als overheid niet alleen doen. We werken met en voor de samenleving. Participatie is een houding, een denkwijze, waarbij je als medewerker en bestuurder (zowel PS als GS-lid) van de provincie constant in verbinding staat met de samenleving. Het maken, uitvoeren, evalueren én doorontwikkelen van beleid gebeurt dus ook in nauwe afstemming met de omgeving. De afspraken hierover worden vastgelegd in een door PS vast te stellen participatieverordening. De participatieverordening biedt een palet aan instrumenten en afspraken waarmee inspraak, participatie en co-creatie passend kunnen worden ingezet bij het maken en uitvoeren van beleid.

8. Argumenten

2.1 Plan van aanpak
Met het voorgestelde plan van aanpak wordt een interactief (bestuurlijk) proces worden doorlopen om te komen tot een participatieverordening. Het proces om te komen tot deze verordening is minstens zo belangrijk en waardevol als de uiteindelijk vast te stellen participatieverordening. Omdat we dit proces in nauwe samenwerking met onze omgeving willen gaan doorlopen, staan doorlooptijd, begeleidingskosten en uitkomst nog niet helemaal vast.

3.1. Middelen beschikbaar stellen
Voor het thema Bestuurlijke Vernieuwing zijn voor 2022 en 2023 middelen (€200.000 per jaar) opgenomen inj de Perspectiefnota 2022-2025., te dekken uit de Brede Bestemmingsreserve. Op basis van deze Startnotitie Bestuurlijke vernieuwing en participatie wordt voorgesteld deze middelen beschikbaar te stellen en toe te voegen aan het Programma Vernieuwend Bestuur. Voor deze onttrekking uit de bestemmingsreserve is een begrotingswijziging nodig, welke bij dit voorstel is gevoegd.

Onderstaand een schatting van deze bedragen:

Statenvoorstel

Activiteit	Inschatting benodigd bedrag (x1.000 euro) per jaar
Organisatie van (gespreks)bijeenkomsten	40-50
Bekendmakingen in lokale media	25-30
Ontwikkeling van nieuwe (digitale) participatietools	25-45
Inhuur van externe expertise	35-55
Data-analyses	15-20
Pilots rond voorbereiding, uitvoering en evaluatie beleid bij andere onderwerpen	35-50
Bandbreedte van totaal benodigde bedrag (x1.000 euro) per jaar:	**175-250**

9. Kanttekeningen
   - Dit interactieve proces vergt een behoorlijke tijdsinvestering van alle betrokken partijen, waaronder de PS-leden. Er zal echt tijd moeten worden gereserveerd om dit onderwerp op een zorgvuldige manier te bespreken met elkaar. Het betekent echter wel een waardevolle investering in de relatie met de inwoners van Flevoland.
   - Het gegeven dat we als provincie met zo veel betrokkenen het gesprek willen aangaan, kan ertoe leiden dat proces, tijdsplanning of uitkomsten anders lopen dan vooraf wordt verwacht.
   - Voor en tijdens het participatietraject is het erg belangrijk dat participanten de juiste verwachtingen hebben van het traject. Zij moeten bijvoorbeeld goed weten waar de participatie wel en niet over gaat. Het is goed om daar vooraf nadrukkelijk bij stil te staan. Om inwoners aangehaakt te houden bij een volgend initiatief, is verwachtingsmanagement daarom van groot belang.
   - De inbreng van participanten brengt de verantwoordelijkheid met zich mee dat PS en GS deze inbreng serieus betrekken bij het beleidsvormingsproces. Dit betekent dat, als aangedragen voorstellen niet worden overgenomen, dit ook uitdrukkelijk gemotiveerd dient te worden.

10. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
Startnotitie Bestuurlijke vernieuwing / onderdeel participatie(verordening)	2852982	
1e Begrotingswijzing 2022	2858483	

Statenvoorstel